

Gemeente Heerde

Samen werkt

COALITIEAKKOORD

-CONCEPT-

ChristenUnie | SGP

Inleiding coalitieakkoord

Samen werkt

In 2026 vieren we dat Heerde 850 jaar bestaat. Een bijzonder moment in de geschiedenis van onze gemeente. Het jubileumjaar brengt inwoners, verenigingen, kerken, ondernemers en vrijwilligers bij elkaar. Door het hele jaar heen worden tal van activiteiten georganiseerd.

Dit jubileum is meer dan een viering van het verleden. Het laat de kracht van onze gemeenschap zien: betrokken inwoners, sterke verbondenheid en de vanzelfsprekende bereidheid om samen de handen uit de mouwen te steken. Als coalitie van Gemeentebelang Boerenpartij Heerde, ChristenUnie-SGP en VVD voelen wij ons nauw verbonden met die kracht van samenleven. Daarom nemen ook wij onze verantwoordelijkheid, met korte lijnen, betrokken medewerkers en oog voor wat er lokaal speelt. Zo werken we iedere dag aan een gemeente die klaar is voor de toekomst.

In een tijd waarin organisaties steeds groter worden, processen verder standaardiseren en systemen een steeds grotere rol spelen, blijft de kracht van een kleine gemeente onverminderd relevant: de menselijke maat. Wij kennen onze inwoners, staan dichtbij en hebben oog voor wat er speelt. Door te luisteren, mee te denken en waar nodig maatwerk te bieden, maken wij het verschil.

Die kracht zien we terug in onze dorpen en kernen. We zijn trots op de voorzieningen, verenigingen, ondernemers en initiatieven die onze dorpen Heerde en Wapenveld sterk maken. En we koesteren de grote gemeenschapszin in onze kleinere kernen Veessen en Vorchten, waar betrokkenheid en omzien naar elkaar nog altijd vanzelfsprekend zijn.

Tegelijkertijd staan die kwaliteiten niet los van de ontwikkelingen om ons heen. Ook onze gemeente merkt de gevolgen van een wereld die steeds onzekerder en complexer wordt. Internationale spanningen en oorlogen raken ook onze inwoners en ondernemers. Stijgende prijzen, onzekerheid op de energiemarkt en druk op de economie zijn duidelijk merkbaar in het dagelijks leven. Ook lokaal lopen we tegen grenzen aan. De ruimte voor wonen, ondernemen, landbouw en natuur is schaars. Het elektriciteitsnet raakt vol en vraagstukken rond stikstof, klimaat en waterkwaliteit vragen om lastige keuzes. Omdat deze opgaven elkaar versterken en beïnvloeden, kunnen oplossingen niet los van elkaar

worden gezien. Daar komt bij dat de gemeentelijke financiën onder druk staan. De middelen van het Rijk groeien niet mee met de taken die gemeenten moeten uitvoeren. Dat vraagt om realisme en duidelijke keuzes.

Tegen die achtergrond kiezen wij bewust voor een aanpak die past bij de gemeente Heerde: geen grote beloften of onhaalbare plannen, maar zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld, doen wat nodig is en kansen benutten wanneer die zich voordoen. Daarbij bouwen we voort op de kracht van onze gemeente: korte lijnen, betrokkenheid, de menselijke maat en een sterke gemeenschapszin.

Als coalitie Gemeentebelang Boerenpartij Heerde, ChristenUnie-SGP en VVD staan wij voor een open en transparante bestuurscultuur en een toegankelijke organisatie. Een gemeente die vooral kijkt naar wat wél mogelijk is. We nemen inwoners serieus, vinden participatie belangrijk en communiceren helder over keuzes en verwachtingen. Daarbij hoort een betrouwbaar bestuur: we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.

In dit akkoord geven wij per programma volgens de indeling van de begroting, aan waar onze accenten voor de komende jaren liggen. De gebruikelijke taken van de gemeente blijven vanzelfsprekend doorgaan. Onze keuzes zijn bewust en realistisch: geen grote ambities zonder financiële dekking, maar concrete stappen die bijdragen aan een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente.

Dit coalitieakkoord is tot stand gekomen met inbreng van de andere fracties, maatschappelijke organisaties, verenigingen en inwoners. Wij waarderen die bijdragen. Goed bestuur maken we samen.

We zijn trots op onze gemeente Heerde. Voorbereid op de toekomst, ook in moeilijke tijden. Nuchter en praktisch. Met oog voor al onze inwoners, ondernemers, verenigingen en agrariërs. Want uiteindelijk geldt: de gemeente Heerde zijn wij samen. Samen gaan wij aan de slag. **Samen werkt.** Doet u mee?

Heerde, 29 juni 2026

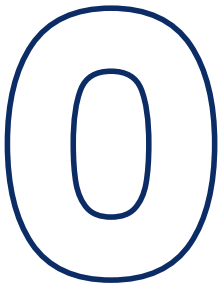
Gemeentebelang Boerenpartij Heerde	Bertus Dokter, William Boeve, William van Ommen
ChristenUnie-SGP	Klaas Harink, Henri Palm, Gert van der Rhee
VVD	Peter Oosterhof, Frits van 't Groenewout, Erik Stijnman

Inhoud

Hoofdstuk	pagina
0. Bestuurlijke ondersteuning	5
1. Veiligheid	8
2. Verkeer en vervoer en waterstaat	11
3. Economie en financiën	14
4. Onderwijs	18
5. Sport, cultuur en recreatie	21
6. Sociaal domein	23
7. Volksgezondheid en Milieu	27
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	29

Een specifiek onderdeel lezen? Klik dan op een van de onderwerpen hierboven of gebruik de knoppen op de pagina's om te bladeren of terug te keren naar de inhoudsopgave.

Bestuurlijke ondersteuning

Bestuurlijke ondersteuning

De bestuurlijke ondersteuning zorgt ervoor dat de gemeente Heerde haar werk goed kan doen. Bestuurlijke ondersteuning is nodig om de gemeente effectief, transparant en democratisch te besturen. **Met dit programma willen we het volgende bereiken:** een goed functionerend gemeentebestuur (het college van B&W en de gemeenteraad) een zorgvuldige besluitvorming en een sterke verbinding tussen bestuur, organisatie en samenleving.

ICT, AI en dienstverlening

De ICT moet stabiel en betrouwbaar zijn. Want als er iets misgaat, staat onze gemeentelijke dienstverlening stil. Goede én veilige digitale systemen zijn voor ons een kerntaak, geen randzaak. Wij blijven sturen op de bescherming en innovatie van al onze ICT-systemen. We gaan hier in principe niet op bezuinigen. We willen de voordelen van AI zeker gebruiken. Maar persoonlijk contact met onze inwoners blijft belangrijk. In een kleine gemeente hebben we een korte lijn tussen overheid en inwoners. Daarmee kunnen we het verschil maken. Klantgerichtheid en gastvrijheid blijven de kern van onze dienstverlening. We denken mee met onze inwoners over wat wel en niet kan. De snelle

ontwikkeling in AI kan ons hierbij helpen. Maar tegelijk mag AI het menselijke contact niet vervangen. We zien AI als een middel om dit contact waardevoller te maken en processen sneller te laten verlopen.

Vraaggericht werken wordt hierdoor nog meer klantgericht werken: dit betekent dat we meedenken met onze inwoners, en niet alleen toetsen of het mogelijk is volgens de regels.

Om onze dienstverlening te verbeteren reageren we niet alleen op klachten die we hierover krijgen, maar we gaan ook vaker onderzoeken wat onze inwoners vinden van onze dienstverlening.

Eigenheid

Als kleine gemeente vinden wij het belangrijk oog te houden voor wat ons zo speciaal maakt; onze eigenheid. In de afgelopen jaren hebben de burgemeester en ook de gemeenteraad hier meerdere keren aandacht voor gevraagd. In de komende periode willen we dit verder doorzetten.

Samen met onze inwoners willen wij als gemeente onderzoeken wie we zijn, hoe we zaken regelen en hoe we met elkaar verbonden zijn. We willen ook bekijken wat dit betekent voor hoe we de gemeente besturen en hoe we samenwerken met onze inwoners.

Inwonersinitiatieven

Inwonersinitiatieven vanuit dorpen, buurten en verenigingen willen we stimuleren. Bijvoorbeeld door een initiatievenfonds waar inwoners op makkelijke manier gebruik van kunnen maken. Een dorps- of buurtcontactpersoon zien wij daarbij als een belangrijke schakel tussen inwoners en gemeente.

Inwonersparticipatie

We hebben extra aandacht voor inwonersparticipatie. We vinden het belangrijk dat inwoners kunnen meepraten en meedenken. Niet omdat we willen dat iedereen het met de besluiten eens is, maar wel omdat we zo de verschillende belangen

kunnen afwegen en goede keuzes maken in het algemeen maatschappelijk belang.

We gebruiken de uitkomsten van het project inwonerbetrokkenheid om de inwonersparticipatie vorm te geven.

Jongeren betrekken bij de politiek vinden wij belangrijk. We gaan jongeren actief betrekken bij de lokale politiek via bijvoorbeeld leerlingenraden op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.

Regionale samenwerking

De gemeente Heerde is aangesloten bij de Regio Stedendriehoek en de Regio Zwolle. Binnen de regio Zwolle werken we, samen met de andere Noord Veluwe gemeenten, in de sub-regio Kop van de Veluwe.

Deze regionale samenwerkingsvormen bieden voordelen. Samen kunnen we maatschappelijke opgaven en grensoverschrijdende uitdagingen beter oppakken. Ook kunnen we meer voorzieningen en financiële middelen krijgen. Tegelijkertijd kost deze samenwerking tijd van bestuur en medewerkers en kost het ook geld.

In de komende periode willen wij bekijken hoe wij onze strategische positie in de regio kunnen versterken. En hoe we onze verbindende rol (scharnierfunctie) tussen de regio's verder kunnen uitbouwen.

1 Veiligheid

Veiligheid

Openbare orde betekent: overlast en verstoring voorkomen in de publieke ruimte. Inwoners van de gemeente moeten beschermd worden tegen criminaliteit, rampen en crises. De burgemeester is verantwoordelijk voor handhaving en crisisbeheersing. Het college van B&W is verantwoordelijk voor het veiligheids- en preventiebeleid. **Het programma veiligheid gaat over:** Brandweezorg, Ondernijning, Openbare orde, Preventie en Criminaliteit.

Lokale veiligheid

Een veilige omgeving is belangrijk voor een sterke en vitale gemeenschap. De gemeente heeft hierin een belangrijke rol, omdat zij dicht bij inwoners, verenigingen en ondernemers staat.

Veiligheid gaat niet alleen over het beheersen van risico's of het voorkomen en bestrijden van criminaliteit. Bij veiligheid gaat het ook over een leefomgeving waarin inwoners zorg hebben voor elkaar. En samen letten op de veiligheid in hun buurt.

Ook jongeren zijn daarbij belangrijk. Als we jongeren actief meenemen, voelen zij zich sneller verantwoordelijk. Zij kunnen ons veel leren over hun eigen leefomgeving. Jongeren die zich gehoord voelen, bieden graag een helpende hand om de buurt veiliger te maken. Hun hulp zorgt daarnaast voor een beter contact tussen jong en oud. Zo bouwen we samen aan een veilige en fijne gemeente voor iedereen.

Ondernijning

De grens tussen nationale veiligheid en lokale criminaliteit wordt steeds minder scherp. Criminelen proberen via corruptie, witwassen, fraude en intimidatie invloed uit te oefenen op de samenleving. Deze ondermijnende criminaliteit vermindert niet alleen de leefbaarheid, maar kan ook de economische en maatschappelijke stabiliteit raken.

De gemeente heeft een belangrijke rol om ondernijning te voorkomen, te signaleren en aan te pakken. Door nauw samen te werken met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en veiligheidspartners kunnen verdachte situaties eerder worden herkend en aangepakt. Een goed beschermde samenleving en een integere overheid vormen daarbij de beste bescherming tegen criminele invloeden.

Weerbaarheid

De onrust in de wereld vraagt om een sterke lokale samenleving. Als de stroom uitvalt, er een cyberaanval is of vitale voorzieningen stoppen, pakt de gemeente haar rol. Daarom bereiden we ons goed voor. We werken samen in de regio. En we vergroten de veerkracht van inwoners, bedrijven en onze eigen organisatie. Zo zijn we klaar voor crises, spanningen en andere dreigingen.

We willen de lokale weerbaarheid tegen rampen of crises vergroten. Daarom versterken wij de onderlinge samenhang in onze dorpen, buurten en straten. Dit doen we onder andere door het voeren van gesprekken met bijvoorbeeld verenigingen. Daarnaast wegen we 'weerbaarheid' voortaan altijd mee bij alle relevante besluiten.

De afgelopen jaren hebben we mooie stappen gezet in ons veiligheidsbeleid, maar we zijn er nog niet. Juist als lokale samenleving kunnen we ons beter voorbereiden op toekomstige dreigingen en spanningen. Door onze structuren te versterken en regionaal samen te werken, leren we van elkaar en bouwen we aan een veilige toekomst. Investeren in een veilige en weerbare omgeving levert direct maatschappelijke winst op. Het versterkt de onderlinge verbondenheid en vergroot de gemeenschapszin tussen onze inwoners.

Uitbreiding Defensie

Wij steunen de nationale veiligheidsopgave. Daarom bieden we de noodzakelijke ruimte voor de uitbreiding van ASK 't Harde en de daarbij beoogde gebiedsontwikkeling. Voor onze bijdrage aan deze bovenlokale opgave gaan we graag in gesprek over een tegenprestatie voor onze gemeente en regio.

Veiligheid ontstaat waar mensen naar elkaar omzien en samen verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving.

2

Verkeer en vervoer en waterstaat

Samen werkt

2. Verkeer en vervoer en waterstaat

Dit programma gaat over bereikbaarheid, verkeersveiligheid en infrastructuur. Bijvoorbeeld het aanleggen en onderhouden van wegen, fiets- en wandelvoorzieningen, openbare verlichting, parkeren, openbaar vervoer, verkeersmaatregelen, bruggen en waterstaatkundige voorzieningen. Binnen dit programma werkt de gemeente aan een veilige, bereikbare en goed onderhouden openbare ruimte.

We zijn trots op onze prachtige dorpscentra. Minder autoverkeer en meer ruimte voor fietsers zorgen voor veilige, schone en leefbare dorpen. Door een aantrekkelijke leefomgeving gaan onze inwoners vaker fietsen of lopen. We zorgen voor een goede doorstroming van het verkeer. Daarmee creëren we een veilige leefomgeving en een goede bereikbaarheid voor iedereen.

Gebruik fiets stimuleren

We stimuleren het gebruik van de fiets door het STOP-principe toe te passen. STOP staat voor de volgorde Stappen-Trappen-Openbaar vervoer-Privé vervoer. Ofwel: bij de inrichting van de openbare ruimte geven we voorkeur aan lopen en fietsen, boven openbaar vervoer of auto's. Daarbij verbeteren of plaatsen we fietsenstallingen bij bushaltes en zorgen voor een fietsenstalling in het centrum van Heerde.

Waar mogelijk bedekken we overkappingen met zonnepanelen of sedum-daken. We willen ook stappen zetten in de verkenning van het aanleggen van de regionale doorfietsroute F50.

Verder gaan we het lopen en fietsen naar school stimuleren. Daarbij ligt de nadruk op de verkeersveiligheid rondom de scholen.

Verkeersveiligheid

We krijgen signalen binnen dat de veiligheid in de gebieden rondom scholen (zoals bijvoorbeeld de Griftstraat en de Veerstraat) niet goed is. Wij gaan na of er problemen zijn. Eenvoudige oplossingen voeren wij zo snel mogelijk uit, in overleg met gebruikers en omwonenden. Als er investeringen nodig zijn, nemen wij die mee in de investeringsplannen/begroting en de afwegingen die daarbij moeten worden gemaakt.

Verkeer in de dorpscentra

Het centrum van Heerde willen we autolouwer maken. Hiermee maken we het verblijf, winkelen en recreëren in het dorpscentrum aantrekkelijker. We ontwikkelen hiervoor verschillende mogelijkheden (scenario's). De gemeenteraad kan besluiten welk scenario het beste is, zodat we dat kunnen uitvoeren. We gebruiken het mobiliteitsplan bij die scenario's. En we letten ook op de parkeermogelijkheden in de omgeving van de centra. We zoeken waar nodig en mogelijk naar oplossingen.

We gaan scherp kijken naar de verkeers-circulatie en het parkeren in en rond het dorpscentrum van Wapenveld. Zo willen we nagaan of we verkeersproblemen (die ontstaan door de groei van het dorp) kunnen oplossen. Dit doen we in overleg met ondernemers en inwoners.

Om eventuele overlast door fatbikes te beperken, volgen wij de uitkomsten van pilots in andere gemeenten op dit onderwerp met interesse.

We actualiseren ons parkeerbeleid. Daarbij letten we speciaal ook op de dorpscentra.

(Nieuwe) Zuidweg

Wij zetten ons ervoor in dat de beschikbaarheid van de (Nieuwe) Zuidweg niet achteruit gaat, omdat de weg een belangrijke functie vervult voor het woon-werkverkeer tussen Heerde en 't Harde. Bij de discussie hierover houden we ook rekening met onze opgaven voor stikstofreductie en recreatiezonering. Wij vinden namelijk dat niet alleen boeren in onze gemeente moeten zorgen voor het verminderen van stikstof.

Beheer openbare ruimte

Het onderhoud van de openbare ruimte blijft een belangrijk aandachtspunt. Wij houden beeldkwaliteit C aan. We informeren onze inwoners over de keuzes die we hierbij maken en wat dit in de praktijk betekent. Als er knelpunten zijn, komen we met passende oplossingen. We gebruiken de hiervoor gereserveerde middelen en zorgen voor maatwerk

Het onderhoud van de openbare ruimte moeten we samen doen. Naast de inzet van de gemeente verwachten wij dat ook onze inwoners meewerken aan het netjes houden van hun leefomgeving.

Ontwikkelingen Lelystad Airport

De mogelijke komst van (laag)vliegroutes met geluidsoverlast en de opening van Lelystad Airport kunnen negatieve gevolgen hebben voor de leefomgeving, natuur en gezondheid in onze regio. Daarom blijven wij ons actief inzetten, samen met de coalitie van kritische gemeenten, om de belangen van onze inwoners te behartigen.

Een veilige en bereikbare leefomgeving maken we samen.

3 Economie en financiën

3. Economie en financiën

Met het programma Economie en Financiën willen we de lokale economie versterken en zorgen voor gezonde financiële huishouding van de gemeente. Het gaat onder meer over de economische ontwikkeling, ondersteuning van ondernemers, recreatie en toerisme. Maar ook over het beheer van gemeentelijke financiën, reserves, belastingen en financiële risico's.

Een vitale economie is belangrijk voor brede welvaart en is absoluut noodzakelijk voor de leefbaarheid in onze gemeente.

Onze ondernemers ondernemen over onze gemeentegrenzen heen. Samenwerking in de regio is daarom ook vanuit economisch perspectief van groot belang. Zo geven we ruimte om te ondernemen, versterken we de ondernemersdienstverlening en een goede kennis- en innovatiestructuur.

Levendige dorpskernen met winkels en horeca zijn belangrijke ontmoetingsplekken die de gemeenschapszin versterken. We willen de levendigheid in onze kernen behouden en een aantrekkelijk, divers en toekomstbestendig aanbod van winkels en horeca stimuleren. Daarom investeren we in lokaal ondernemerschap en nabije voorzieningen.

Een sterke agrarische sector met korte voedselketens en een goed ontwikkelde vrijetijdseconomie zijn krachtige aanvullingen hierop. Deze sectoren versterken elkaar: lokale producten vergroten de streekidentiteit. Dit zorgt ervoor dat toeristen naar ons buitengebied komen. En zo tot directe inkomsten voor onze lokale ondernemers.

(Lokale) economie

Wij willen bestaande bedrijventerreinen beter gebruiken en toekomstbestendig maken. Daarnaast willen we, in overleg met de regio, waar nodig nieuwe of uitbreidingslocaties ontwikkelen.

Ook onderzoeken we hoe we lokaal het aantal regels voor onze ondernemers kunnen verminderen.

We kopen zoveel mogelijk lokaal/regionaal in.

Gezonde agrarische sector

Boeren en tuinders werken aan goed en gezond voedsel. Ze hebben een nauwe verbondenheid met hun omgeving. We zijn trots op onze agrarische sector en hebben hart voor boeren en tuinders. De agrarische sector verdient toekomstperspectief. Daarom heeft de agrarische sector een gezonde economische basis nodig, is ze innovatief, en gaat ze zorgvuldig om met bodem, grondstoffen en energie.

Het uitgangspunt voor ons beleid voor landelijk gebied en landbouw is de Omgevingsvisie. We werken aan een toekomstbestendige agrarische sector. Dit is ons uitgangspunt wanneer we een visie opstellen voor het buitengebied. We hebben aandacht voor kringlooptlandbouw. Wij stimuleren de productie en de verkoop van lokaal en regionaal geproduceerd voedsel. Dit past ook bij Wereldwijd Naoberschap. Daarbij zien we de boer als deskundige op het gebied van bodem en water. En als medebeheerder van de openbare ruimte.

Agrarische bedrijven krijgen ruimte voor een moderne bedrijfsvoering. Investerings kunnen bijdragen aan duurzaamheid,

dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschapsbeheer. Bij het spuiten van gewassen roepen wij agrariërs op omwonenden te informeren. Wij vinden dat niet alleen de landbouw moet zorgen voor de vermindering van stikstof. Maatregelen hiervoor moeten evenwichtig over alle sectoren worden verdeeld.

Voor de agrarische sector sluiten wij aan bij landelijk en provinciaal beleid. We komen als gemeente niet met extra lokale regels. Vee in de IJsselvallei maakt al eeuwen deel uit van het landschap. Wij vinden het behoud van koeien in dit gebied erg belangrijk.

Het college van B&W heeft periodiek overleg met de agrarische sector. Op basis van het Masterplan IJsselvallei werken we aan een integrale aanpak van dit gebied, samen met de bewoners.

Vrijetijdseconomie

Wij stimuleren en faciliteren de vrijetijdseconomie, onder meer door ruimte te bieden aan B&B's en kleinschalige boerencampings. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheden voor een hotel in onze gemeente.

Zondagsopenstelling

We wachten op de uitkomsten van de her-evaluatie van de Winkeltijdenwet door het kabinet. Tot die tijd houden wij ons aan de huidige regeling voor zondagsopenstelling in onze gemeente. Daarbij respecteren wij de uitkomsten van het landelijke besluitvormingsproces.

Financiën

Financiën vormen de basis voor het realiseren van onze ambities en het uitvoeren van gemeentelijke taken. Een gezond en duurzaam financieel beleid is noodzakelijk om ook in de toekomst te kunnen blijven investeren in voorzieningen, kwaliteit van de leefomgeving en dienstverlening aan onze inwoners.

De financiële toekomst van gemeenten staat onder druk. Kosten stijgen, terwijl de bijdragen die we krijgen vanuit het Rijk onvoldoende meegroeien en op onderdelen zelfs afnemen. Ook bestaat er voor

gemeenten voortdurend onzekerheid over de koers en keuzes van de rijksoverheid op de lange termijn.

Daarom kiezen we ervoor om de beschikbare middelen te verdelen op basis van prioriteiten: wat het meest bijdraagt aan de doelen en maatschappelijke opgaven krijgt voorrang. In plaats van uit te gaan van historische budgetten, wegen wij onze uitgaven expliciet af op nut, noodzaak en effect. Daarbij zijn wij transparant over ons financiële beleid. De keuzes die we maken leggen we altijd goed uit. Daarom kiezen wij voor financiële stabiliteit. We doen dit door: geen structurele uitgaven te doen zonder dekking; geen lasten door te schuiven naar volgende generaties; te zorgen voor voldoende reserves om tegenvallers op te vangen. Daarbij streven wij naar een solvabiliteit van circa 25% en hanteren kostendekkende leges als uitgangspunt. Bij financiële ombuigingen kijken we naar de uitgaven- en de inkomstenkant.

Een vitale lokale economie
vraagt om ruimte voor
initiatief en verantwoord
financieel beleid.

4 Onderwijs

4. Onderwijs

Met het programma Onderwijs willen we zorgen voor goede en toegankelijke onderwijsvoorzieningen, passende huisvesting en ondersteuning van leerlingen die extra hulp nodig hebben, zodat ieder kind kansen krijgt om zich goed te ontwikkelen.

De gemeente is wettelijk verplicht om te zorgen voor voldoende en kwalitatief goede schoolgebouwen. We zorgen hiervoor met het Integraal Huisvestingsplan (IHP): een strategisch lange termijnplan, waarin de gemeente en schoolbesturen afspraken maken over schoolgebouwen.

We zijn trots op de resultaten die tot dusver met de uitvoering van het IHP zijn bereikt. Maar we zijn er nog niet. Ook de laatste projecten binnen het IHP willen we op een goede manier afronden. Want goed onderwijs in moderne schoolgebouwen is essentieel voor onze kinderen. Een school is veel meer dan een leerplek. De school zorgt voor verbinding tussen ouders en kinderen. En is ook een sociaal ankerpunt waar ontmoeting en zorg samenkomen. Belangrijk is dat het IHP wordt geborgd en er een nieuwe cyclus wordt gestart.

De fysieke omgeving bepaalt voor een groot deel of de leerling zich optimaal kan ontwikkelen. Een optimaal binnenklimaat van een school is daarom belangrijk: goede ventilatie en daglicht verhoogt de concentratie en verlaagt het ziekteverzuim. Bovendien zorgen energiezuinige en duurzame gebouwen voor lagere exploitatiekosten (jaarlijkse kosten). Goede onderwijsvoorzieningen voor het basis- en voorgezet onderwijs zijn

doorslaggevend voor jonge gezinnen bij hun keuze voor onze gemeente.

In deze collegeperiode ronden wij de businesscase af voor renovatie of nieuwbouw van de Jan Ligthartschool. Daarbij letten we nadrukkelijk op het gebruik van bio-based en circulaire materialen.

Samenwerking Onderwijs en Sociaal Domein

We zorgen voor een omgeving waarin elk kind gezond en veilig kan opgroeien, ondersteund door een krachtige samenwerking tussen school en zorg. De school is de plek waar ieder kind dagelijks komt.

Door de beleidsvelden Onderwijs en Sociaal Domein meer te laten samenwerken, versterken we mogelijkheden om preventief te werken. Door de deskundigheid uit het Sociaal Domein dichterbij de school te brengen, herkennen we problemen in een vroeger stadium. Hierdoor kunnen we direct lichte hulp bieden. We hopen zo zwaardere, duurdere zorg te voorkomen. We werken daarbij volgens de principes van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Dit betekent dat we de focus houden op een gezonde en veilige leefomgeving, waarbij school, thuis en vrije tijd onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De omgeving waarin het kind opgroeit, staat centraal.

5

Sport, cultuur en recreatie

5. Sport, cultuur en recreatie

Dit brede programma omvat onder meer de uitgaven voor sportaccommodaties, bosbeheer, openbaar groen, musea en subsidies aan rijks- en gemeentelijke monumenten.

Sport, cultuur en recreatie dragen bij aan de kwaliteit van het leven, de gezondheid van inwoners en de aantrekkingskracht van de regio. Om deze voorzieningen te houden en verder te ontwikkelen, moeten we hier aandacht voor blijven houden. Mede gezien de financiële uitdagingen waar we als gemeente voor staan.

Sport en recreatie

Wij voeren een breed onderzoek uit met verschillende partijen waaronder de Stichting Berghuizerbad naar mogelijke nieuwbouw van het Berghuizerbad. Daarbij kijken we vooral naar de financiering en exploitatie.

De sportparken vragen de komende periode aandacht. Wij verkennen de mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van sportpark Monnikenbos in Wapenveld, inclusief de mogelijke verhuizing van tennisbanen. Daarnaast gaan we met de gebruikers en de grondeigenaar van sportpark Molenbeek kijken naar een nieuwe langjarige erfpachtovereenkomst, zodat onder gelijke voorwaarden binnen de gemeente gesport

kan worden.

Ook hebben we aandacht voor de sportparken De Eeuwlanden en De Noord.

Cultuur

Cultuur brengt mensen samen en doorbreekt eenzaamheid. Daarnaast draagt cultuur bij aan het ontmoeten en ontplooiën van ouderen en jongeren. De meeste mensen wonen graag in een levendige gemeente met een rijk verenigingsleven en veel evenementen. We zetten ons in om het culturele aanbod minimaal op peil te houden. Wij verwachten daarbij dat cultuurdragers zoveel mogelijk in hun eigen middelen voorzien.

Erfgoed

Het lokale erfgoed vormt een belangrijk onderdeel van de eigenheid en geschiedenis van onze gemeente. Wij zijn trots op deze waardevolle erfenis. We zetten ons daarom actief in om dit te behouden, te beschermen en het op niveau te houden. Zodat ook toekomstige generaties ervan kunnen genieten.

Villa Jacoba

Villa Jacoba is een beeldbepalend rijksmonument in het hart van Heerde waar we trots op zijn. De komende collegeperiode onderzoeken we hoe achterstallig onderhoud en verduurzaming kunnen worden aangepakt en voeren we deze waar mogelijk uit. Daarnaast bekijken we hoe Villa Jacoba op de lange termijn efficiënt, doelmatig en toekomstbestendig kan worden gebruikt, waarbij ruimte blijft voor de maatschappelijke en culturele functies die het gebouw vervult.

Behouden van eigen tradities

We koesteren tradities als paasvuren en het carbidschieten. Deze collectieve activiteiten verbinden generaties en dragen bij aan saamhorigheid. Daarom moeten we deze tradities behouden.

We letten daarbij op veiligheid.

Evenementen

Onze gemeente bruist van de evenementen en daar zijn we trots op.

Evenementen die georganiseerd worden, onder andere met inzet van

vrijwilligers en VisitHeerde, zijn van grote waarde voor onze gemeente.

Zij dragen bij aan saamenhorigheid, leefbaarheid en de lokale economie.

Om evenementen optimaal te ondersteunen en te stimuleren, stellen wij een

nieuw evenementenbeleid vast met een duidelijke kalender. Hiermee verbinden we cultuur, recreatie en de lokale economie slim met elkaar.

De vele evenementen
versterken de
verbondenheid en
levendigheid in onze
dorpen.

6

Sociaal domein

6. Sociaal domein

Met het programma Sociaal domein willen we het welzijn, de gezondheid, zelfredzaamheid en participatie van inwoners bevorderen. Daarbij hebben we extra aandacht voor mensen die ondersteuning nodig hebben. Het doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving en waar nodig passende hulp en ondersteuning ontvangt.

Een goed sociaal beleid is de onmisbare basis voor een stabiele en gezonde lokale samenleving. Het is niet alleen een vangnet, maar vooral ook een investering die zichzelf op de lange termijn terugverdient. Het zorgt voor stabiliteit en veiligheid, economische vitaliteit, kansgelijkheid, kostenbesparing en vooral menselijke waardigheid. We werken zoveel mogelijk preventief. De principes van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) passen we ook hier toe.

Financiering

Het Rijk moet nog met een oplossing komen over de bijdragen in het Gemeentefonds voor de jeugdzorg en de Wmo voor de jaren vanaf 2028 (commissie Tamara Van Ark). Deze bijdrage blijft op dit moment achter bij de (fors) toenemende kostenstijgingen van deze open-eind kosten. Onderzocht wordt of een eigen bijdrage voor de jeugdzorg en verhoging van de eigen bijdrage voor de Wmo een deel van de oplossing kan zijn. Als gemeente gaan wij ervan uit dat het Rijk ons bij de uitvoering van taken van voldoende middelen voorziet. Bij noodzakelijke ombuigingen in het sociaal domein willen we de directe zorg aan onze inwoners zoveel mogelijk in stand houden.

Sociaal beleid

Onze gemeente blijft een veilige thuishaven voor iedereen. Wij blijven aandacht houden voor kwetsbare groepen. We bieden kwetsbare groepen niet alleen een vangnet, maar dragen actief bij aan hun zelfredzaamheid en participatie. In de omgang met deze inwoners werken we zorgvuldig: we luisteren zonder oordeel, handelen integer en waarborgen de menselijke maat. We staan voor bestaanszekerheid en blijven werk maken van het project Samen Rondkomen.

Jeugdzorg

Bij de zorg voor onze jeugd zetten we niet alleen in op de jongere zelf, maar ondersteunen veel breder. Daarbij letten we ook op het gezin en de gezinssituatie. Een veilige thuissituatie moet daarbij de basis zijn. Een probleem komt zelden alleen. In veel gevallen heeft alleen de jongere hulp nodig, maar speelt er veel meer in de gezinssituatie. Wij vinden het daarom belangrijk om hulp te bieden bij opvoeden en te helpen wanneer de harmonie binnen een gezin verdwijnt of dreigt te verdwijnen. Samenwerking met verbonden partijen als Veilig Thuis is daarbij essentieel.

Veel jongeren vinden hun plek bij sportverenigingen, de kerk of thuis.

Jongeren en openbare ruimte

We behandelen jongeren als ieder ander. Wij staan actief in contact met jongeren en benaderen hen niet als een aparte doelgroep met afzonderlijke regels. Vanuit deze gezamenlijkheid voeren we het gesprek.

Veel jongeren vinden hun plek bij sportverenigingen, de kerk of thuis. Maar een specifieke groep ontmoet elkaar regelmatig in de openbare ruimte. Voor hen hanteren we een aanpak waarin ruimte en verantwoordelijkheid hand in hand gaan. We faciliteren (eenvoudige) ontmoetingsplekken. We doen dit samen met de jongeren zelf. Hierbij maken we duidelijke afspraken over het gebruik; we bieden vrijheid waar het kan, maar handhaven waar nodig. We investeren in het contact tussen jongeren en de samenleving waarbij we professionele jongerenwerkers en betrokken vrijwilligers inzetten.

We communiceren actief met omwonenden om het onderlinge begrip te versterken. De publieke ruimte is immers van iedereen – ook van jongeren.

Hospice

Een hospice binnen de gemeente is van grote waarde. Een hospice draagt bij aan waardige,

passende en nabijgelegen zorg in de laatste levensfase. Vrijwilligers spelen hierbij een belangrijke rol. Een hospice biedt een rustige en vertrouwde omgeving waarbij mensen in hun eigen regio kunnen blijven, dicht bij hun naasten. Dit vergroot de toegankelijkheid van palliatieve zorg en voorkomt dat inwoners ver moeten reizen in een kwetsbare periode. We stimuleren en faciliteren de komst van een hospice in onze gemeente.

Opvang ontheemden en vluchtelingen

De ontwikkelingen binnen dit thema zijn sterk afhankelijk van (inter)nationale dynamiek. Ons uitgangspunt blijft: we houden ons aan wat de wet ons voorschrijft. Op het gebied van opvang van vluchtelingen voldoen wij momenteel aan de Spreidingswet, doordat we een uitruil hebben met de gemeente Zutphen. Zutphen vangt meer asielzoekers op en Heerde heeft zich gericht op de opvang van Oekraïners, inclusief een zorgafdeling voor medische opvang. Binnen de regio heeft onze gemeente daarbij de specifieke verantwoordelijkheid op zich genomen voor het verzorgen van somatische opvang van Oekraïense ontheemden. Wij streven ernaar deze afspraken ook na 31-12-2029 voort te zetten.

7

Volksgezondheid en Milieu

Samen
werkt

7. Volksgezondheid en Milieu

In dit programma richten we ons op het bevorderen van de gezondheid van inwoners en het behoud van een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Daarbij gaat het zowel om preventie en publieke gezondheid als om duurzaamheid, milieukwaliteit en een gezonde leefomgeving voor huidige en toekomstige generaties.

De kwaliteit van onze leefomgeving bepaalt voor een groot deel het welzijn van onze inwoners. Een gezonde leefomgeving is de meest effectieve vorm van preventie: het verhoogt de kwaliteit van ons leven en voorkomt op termijn hoge kosten. Door te blijven investeren in milieu en volksgezondheid zorgen we voor zo'n leefbare omgeving. Ook op de lange termijn.

De kwaliteit van de openbare ruimte heeft direct invloed op hoe inwoners en bezoekers onze dorpen en wijken beleven. Door effectief afvalbeheer verhogen we het dagelijks woongenot. Tegelijkertijd versterken we het unieke karakter van onze gemeente door te zorgen voor onze natuur en de lokale biodiversiteit. Groen in de directe omgeving is niet alleen mooi, maar geeft ook ruimte voor ontspanning en recreatie. We koppelen dit consequent aan duurzaamheid. Zo verschuift onze focus van puur 'beheren' naar gericht 'investeren' in een gezonde en vitale leefomgeving voor huidige en toekomstige generaties.

In de komende bestuursperiode werken we aan de volgende thema's:

Circulaire economie

De gemeente Heerde heeft landelijk bekendheid opgebouwd op het gebied van circulariteit. Dat biedt kansen, maar vraagt ook om verantwoordelijkheid. Daarom stimuleren wij duurzaam en circulair bouwen in onze gemeente, zetten wij de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed voort en bevorderen wij duurzame en circulaire inkoop in ons aanbestedingsbeleid, inclusief projecten in de grond-, weg- en waterbouwsector (GWW).

Energietransitie

We gaan de doelstellingen die regionaal zijn vastgelegd in het RPE (Regionale Programma Energievoorziening Stedendriehoek) omzetten naar een lokale agenda. Acties en aandachtspunten daarbij:

- Wij stellen een laadvisie voor elektrisch rijden vast. Daarin bieden wij ruimte voor het laden met eigen opgewekte stroom in de openbare ruimte, wanneer laden op eigen terrein niet mogelijk is. Daarnaast willen we graag ruimte bieden aan een pilot met deelauto's.

- Wij stellen het herziene uitnodigingskader voor zon en wind vast. We zetten in op lokale duurzame energieopwekking binnen de landelijke en provinciale regels. Wij kiezen altijd voor zorgvuldigheid en goede afstemming met omwonenden. We willen immers zorgvuldig omgaan met de belangen van inwoners en onze schaarse ruimte. We willen daarbij natuur en landbouwgrond in principe sparen.

Daarom gebruiken we altijd strikt de treden van de zonneladder voor de opwek van zonne-energie:

trede 1: op daken en gevels;

trede 2: op terreinen en objecten binnen bebouwd gebied;

trede 3: op terreinen en objecten in het landelijk gebied;

en

trede 4: op landbouw- en natuurgronden.

Daarbij geldt dat de aanleg van een zonnepark op landbouwgronden niet mogelijk is, tenzij:

- a. in combinatie met een substantiële agrarische functie;
- b. op landbouwgrond die op basis van bestuurlijk bindende afspraken in transitie is; of
- c. het zonnepark betekenisvol bijdraagt aan de vermindering van de netcongestie of aan vergroting van een efficiënter netwerkgebruik.

Als er sprake is van trede 4 dan moet dit minimaal op 150 meter afstand zijn van de erfgrans.

In de buurt van industriebestemming passen we maatwerk toe.

- In het kader van de warmtetransitie hebben we aandacht voor betaalbaarheid en haalbaarheid voor iedereen. Als we instrumenten gebruiken (zoals

de aanwijsbevoegdheid binnen het warmteprogramma) zorgen we ervoor dat de transitie voor iedereen betaalbaar en haalbaar blijft. We hebben specifieke aandacht voor inwoners die door financiële of technische belemmeringen niet zelfstandig de overstap kunnen maken, om te voorkomen dat zij tussen wal en schip vallen.

Gemeentelijke riolering

Bij het onderhoud en beheer van ons gemeentelijke rioleringsstelsel zijn de kosten en opbrengsten uit de rioolheffing steeds met elkaar in evenwicht.

Afvalinzameling huisvuil

De inzamelfrequentie voor grijsafval is onlangs bijgesteld. We gaan de inzamelfrequentie van grijsafval in het buitengebied evalueren.

De wolf

De aanwezigheid van de wolf leidt tot schade aan vee en gevoelens van onveiligheid in onze gemeenschap. De wolf is een beschermde diersoort en wij respecteren de wettelijke kaders. Tegelijk moeten veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid voor onze inwoners geborgd blijven. Bij overlast of overige situaties moeten we binnen de wettelijke mogelijkheden snel en duidelijk kunnen handelen.

Daarom willen we onafhankelijke deskundigen om advies vragen over de mogelijkheden binnen de huidige wettelijke kaders. Hierbij betrekken we ook het bestuur van de Schaapskooi, buurgemeente Epe en onze inwoners. Daarnaast doen wij, samen met andere gemeenten, opnieuw een dringende oproep aan Provincie en Rijk om meer mogelijkheden voor beheer van de wolf te creëren. Daarbij vragen wij om snelheid. We verwachten hierover op korte termijn verdere stappen te kunnen zetten.

8

Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Samen
werkt

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Met het programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing willen we zorgen voor voldoende en passende woningen, een aantrekkelijke en leefbare omgeving en een toekomstbestendige inrichting van de gemeente. We willen daarbij zorgen voor een goede balans tussen wonen, werken, natuur, voorzieningen, ruimtelijke kwaliteit en de eigenheid van onze gemeente.

Met onze inzet voor een evenwichtige volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing bouwen we ook aan een inclusieve, gezonde en duurzame samenleving. Daarbij hebben we aandacht voor de inrichting en kwaliteit van onze leefomgeving. Zo zorgen we ervoor dat ook in de toekomst onze gemeente een plek blijft waar iedereen zich thuis voelt.

Volkshuisvesting en stedelijke vernieuwing

De woningnood raakt ook de gemeente Heerde. In de afgelopen periode zijn veel bouwlocaties vastgesteld en voorbereid. Daarom zetten we de komende jaren in op het daadwerkelijk realiseren van deze plannen. Daarnaast willen wij de doorstroming op de woningmarkt verbeteren en vernieuwende woonvormen stimuleren. Binnen de wettelijke kaders geven we meer ruimte aan woningbouw via onder meer: inbreiding, functieveranderingsbeleid (rood-voor-rood), woningsplitsing, optoppen en mantelzorgwoningen. Ook hoogbouw is voor ons bespreekbaar. Maar dit moet dan wel goed worden ingepast in de omgeving, met aandacht voor groen en leefkwaliteit. Bij de verdere ontwikkeling van onze

dorpscentra en woonkernen ondersteunen wij particuliere initiatieven.

Leefomgeving

Afgelopen periode hebben we gesprekken gehad met onze inwoners over sociaal onveilige plekken in onze gemeente. We willen verder in kaart brengen waar deze sociaal onveilige plekken zijn. Vervolgens willen we deze veiliger maken, bijvoorbeeld met openbare verlichting.

Grondhouding bij initiatieven

In de ruimtelijke ordening hebben wij een open en dienstbare grondhouding. Initiatieven van inwoners en ondernemers behandelen we zorgvuldig. Binnen de wettelijke kaders denken wij actief mee over initiatieven en kansen. En waar mogelijk brengen we initiatieven verder in het besluitvormingsproces. Wanneer de omgeving positief is, is de gemeente dat waar mogelijk ook. Daarbij zijn we helder over wat wel en niet kan en nemen wij tijdig en gemotiveerd besluiten. Als het nodig is, maken wij daarbij ook duidelijke en soms stevige keuzes.

Foto: kerk in Vorchten